

Management sociálních služeb a sociální práce

5. Identita sociální práce a sociálního pracovníka

1) Současná odborná diskuse o identitě sociální práce

- **Profese** – lat. *professio*: přiznání se k řemeslu.
 - Kdo definuje, co je a co není řemeslo?
- **Semiprofese**: Pomáhající profese k pomáhajícím profesím
- **Profese podle znaků**: (vlastní: vzdělávání, teorie a metody, etický kodex, klíčové kompetence, další vzdělávání)
- **Profese podle kompetencí**: viz trojí mandát SP Klient, společnost, odbornost

Nekončící diskuse o identitě nakonec identitu zpochybňuje

2) Současná odborná diskuse o předmětu sociální práce

- Kvalita života a její udržení
 - Sociální problémy
 - Zvládání sociálních problémů
 - Sociální fungování
-
- Představy o identitě sociální práce tvoří vznikají v napětí mezi tím, jak předmět své činnosti pojmají sociální pracovníci a jak společnost, zej. reprezentovaná státem a samosprávami

3) Etické kodexy a identita sociální práce

- Global Definition of the Social Work Profession (2014):
 - “Social work is a practice-based profession and an academic discipline that promotes social change and development, social cohesion, and the empowerment and liberation of people. Principles of social justice, human rights, collective responsibility and respect for diversities are central to social work. Underpinned by theories of social work, social sciences, humanities and indigenous knowledge, social work engages people and structures to address life challenges and enhance wellbeing. The above definition may be amplified at national and/or regional levels.”
- Etický kodex Společnosti sociálních pracovníků ČR (2006)
 - Sociální práce je založena na hodnotách demokracie, lidských práv a sociální spravedlnosti. Sociální pracovníci proto dbají na dodržování lidských práv u skupin a jednotlivců tak, jak jsou vyjádřeny v dokumentech relevantních pro praxi sociálního pracovníka, a to především ve Všeobecné deklaraci lidských práv, Chartě lidských práv Spojených národů a v Úmluvě o právech dítěte a dalších mezinárodních deklaracích a úmluvách. Dále se řídí Ústavou, Listinou základních práv a svobod a dalšími zákony tohoto státu, které se od těchto dokumentů odvíjejí.

4) Paradigmata sociální práce a její identita

- **Terapeutické**
 - Změna, které chce SP dosáhnout: Zlepšení psychosociální pohody klienta; lepší porozumění klientovi
- **Reformní**
 - Změna, které chce SP dosáhnout: Posílení spravedlnosti ve společnosti
- **Poradenské**
 - Změna, které chce SP dosáhnout: Zvládání problémů, přístup k odpovídajícím informacím a službám

Představy o identitě (viz 1) jsou tvořeny zkušeností se změnou, které chce sociální práce dosáhnout.

5) Typy sociálních pracovníků a identita sociální práce

- Byrokratický
 - Profesionální
 - Radikální
 - Filantropický
-
- **Představy o identitě (viz 1) jsou tvořeny zkušeností se sociální prací a sociálními pracovníky.**
 - Jaká je zkušenost se sociálními pracovníky?

6) Praktické a etické dopady pro sociální práci

- Sebepojetí SP je mimo prostředí SP málo známé (někdy i v něm)
 - **Paradigmata a typy padají pod běžnou rozlišovací úroveň**
 - **Sociální pracovníci musí permanentně obhajovat svou odbornost a užitečnost**
- Místo klientů se akademická SP věnuje sama sobě
 - **Chybí teorie klientova světa**
 - **Není možné využít EBP**
 - (Evidence Based Practice)

7) Praktické a etické dopady pro management sociální práce

- Řízení organizace poskytující sociální služby je odborná činnost (vedle fundraisingu a běžného personálního řízení /LOKOMOCÉ/ také řídit sociální práci)...
 - **...čemu se má SP věnovat**
(LOKOMOCÉ, PARTICIPACE)
 - **...co je předmětem SP v organizaci**
(PARTICIPACE)
 - **...jak organizace SP rozumí**
(PARTICIPACE, KOHEZE)
 - **...jaké změny chce SP v organizaci dosáhnout**
(LOKOMOCÉ, PARTICIPACE)
 - **...jací sociální pracovníci mají organizaci tvořit**
(KOHEZE)